

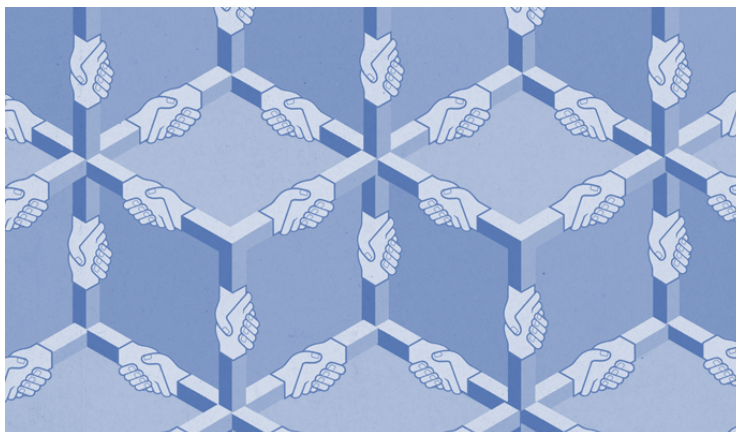
Blockchain: hype of de toekomst voor gemeenten?

Een relatief nieuw begrip lijkt zijn intrede te doen in overheidsland: 'blockchain'. De voorspelling is dat blockchain wereldwijd een grote en blijvende impact zal hebben in de komende 5 á 10 jaar en ons leven zeer ingrijpend gaat veranderen. Hier alvast een korte verkenning: wat is het, waar kennen we het van, waar staan we en nog belangrijker: wat kunnen we er eigenlijk mee?

Wat is het en waar kennen we het van?

Een blockchain is een openbaar gemeenschappelijk register (ook wel 'grootboek' genoemd) dat transacties en handelingen opslaat via het internet. Simpel gezegd: een database met een overzicht van alle transacties waarvan heel veel mensen een kopie decentraal hebben staan op hun eigen computer. Deze computers in het blockchain-netwerk zorgen ervoor dat de informatie over het gehele netwerk verspreid wordt en controleren op basis van consensus of de informatie klopt. Dat gebeurt op een zodanige wijze dat het vertrouwd is en er in principe geen derde (trusted) partij bij nodig is. Het vertrouwen zit in het netwerk. Het is een geheel andere manier van denken en organiseren dan we tot nu toe gewend zijn.

We kennen blockchain mogelijk van bitcoin, de eerste en meest bekende toepassing van de blockchain-technologie. In bitcoin vinden alle financiële transacties tussen partijen plaats zonder tussenkomst van een bank als 'trusted party', geheel vertrouwend op het systeem. Dat betekent dat de tussenkomst van de bank als 'trusted third party' in deze niet langer nodig is.... Oeps...

De financiële wereld is sinds de komst van bitcoin wakker en aangehaakt. Er worden, hoe ironisch ook, vele miljoenen euro's door banken geïnvesteerd in de nieuwe technologie. Ook in de logistiekbranche zijn de verwachtingen hoog: de keten van (voedsel)productie tot (internationale) levering aan de consument kan gevolgd worden via blockchain: simpelweg door een product van een barcode te voorzien en te scannen als het bij een andere schakel in de keten komt, zorgt ervoor dat de informatie gedurende die keten voor iedereen gelijk blijft en dat voor iedereen zichtbaar dezelfde procesinformatie wordt toegevoegd. De administratieve lasten nemen daarmee aanzienlijk af.

Toepassing binnen de overheid

Met die (wens tot) administratieve lastenverlichting maken we een mooi bruggetje naar onze overheid. Wat brengt blockchain gemeenten en andere (semi)overheden? De overheid is bij uitstek een instantie die veel administraties voert; denk aan het bijhouden van de bedrijfsgegevens via de Kamer van Koophandel of de percelen en eigendommen via het Kadaster. Maar ook voor gemeenten liggen er diverse toepassingsmogelijkheden. Zo heeft de gemeente Groningen [de eerste toepassing](#) op basis van blockchain geïntroduceerd bij de

uitgifte en het beheer van de stadspas ('Stadjerspas'). Deze geeft inwoners van de stad de kans om specifieke door de overheid gesubsidieerde diensten af te nemen bij verschillende organisaties. De pas of app op hun mobiele telefoon wordt door de organisatie gescand en er wordt direct in het systeem gecontroleerd of de pashouder recht heeft op de faciliteit. Is dat het geval, dan wordt het tegoed direct van de pas afgeboekt. In het geld is dus al voorgeprogrammeerd waarvoor het kan worden uitgegeven.

Binnen de Rijksoverheid lopen inmiddels 15 pilots, waarvan de eerste bevindingen binnenkort (eind november 2016) worden gepresenteerd. Ook worden sinds oktober 2016 via de [pilotstarter](#) van de VNG met gemeenten gezamenlijk pilots gestart. Doel van deze pilots is vooralsnog kennis en ervaring opdoen en kijken waar toepassingsmogelijkheden liggen.

Waar staan we en waar gaat het heen?

Vooralsnog zijn de verwachtingen rondom blockchain groot, de technisch te nemen hobbels aanzienlijk (de transactieoverzichten op de lokale computers zijn veel te groot qua omvang) en het aantal gerealiseerde projecten is nog maar beperkt. Er wordt wereldwijd, vanuit diverse branches en onderwijsinstellingen gewerkt om de technologie te verbeteren en er wordt volop in geïnvesteerd. Ik verwacht dat het nog enkele jaren zal duren voordat de technische beperkingen beslecht zijn en het principe breed toepasbaar wordt. Maar dát het grote veranderingen, lees mogelijkheden, brengt, daarvan ben ik overtuigd!

Meer weten?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Monique Verbeeten, adviseur van Telengy, via tel. nr. 06 17 39 04 99 of via e-mail: m.verbeeten@telengy.nl.